

RADA GMINY DYWITY

ul. Olsztyńska 32

11-001 Dywity

Uchwała Nr XLV/356/10 Rady Gminy Dywity z dnia 10.11.2010

w sprawie przyjęcia Programu Aktywności Lokalnej (PAL) dla Gminy Dywity na lata 2010 -2013.

Na podstawie art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r. Nr 115 poz. 728, i Nr 171, poz. 1056 z późn. zm.)

Rada Gminy Dywity uchwala, co następuje:

§ 1

Kieruje się do wdrożenia Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Dywity na lata 2010 – 2013 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dywity.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca
Rady Gminy Dywity
Renata Kaszubska

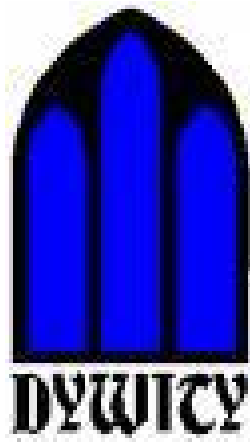
UZASADNIENIE

Do uchwały nr XLV/356/10 Rady Gminy Dywity z dnia 10-11-2010 r. w sprawie przyjęcia Programu Aktywności Lokalnej (PAL) dla Gminy Dywity na lata 2010 -2013.

W ramach Programu operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 Priorytetu VII Promocja Integracji Społecznej istnieje możliwość realizowania Programów Aktywności Lokalnej. Proponowany w niniejszej uchwale Program Aktywności Lokalnej jest realizowany w ramach projektu systemowego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dywitach „Wspólnie przeciwko bezrobociu i wykluczeniu społecznemu” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 7.1 Podziałania 7.1.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

W Programie Aktywności Lokalnej wezmą udział ostateczni beneficjenci zagrożeni wykluczeniem społecznym z uwagi na bezrobocie i patologie społeczne, którzy zdobędą nowe umiejętności w ramach instrumentów aktywnej integracji.

Środki na realizację PAL pochodzą z dotacji projektu systemowego „Wspólnie przeciwko bezrobociu i wykluczeniu społecznemu” współfinansowanego przez Unię Europejską.

PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ DLA GMINY DYWITY

NA LATA 2010-2013

Spis treści:

I.	WSTĘP	5
II.	OPIS SYTUACJI PROBLEMOWEJ	6
III.	CELE PROGRAMU	7
IV.	KIERUNKI DZIAŁANIA	7
V.	METODY REALIZACJI	8
VI.	GRUPY DOCELOWE	8
VII.	REALIZACJA	9
VIII.	PARTNERZY	9
IX.	ZAKŁADANE REZULTATY	9
X.	MONITOROWANIE I EWOLUCJA	10

I. WSTĘP

Program Aktywności Lokalnej¹ dla Gminy Dywity wskazuje na problemy związane z funkcjonowaniem społeczności lokalnych i grup społecznych oraz wyznacza kierunki działań w zakresie Aktywizacji Lokalnej mieszkańców Gminy Dywity, mające na celu poprawę sytuacji w tym zakresie, określa mechanizmy wzmacniające efektywność zmian jak również stworzenie warunków dla rozwoju instytucji społeczeństwa obywatelskiego, wzmacnianiu spójności społecznej i terytorialnej na rzecz zrównoważonego rozwoju społecznego.

Program operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2013, Priorytet VII, przewiduje między innymi realizację projektów systemowych przez Ośrodki Pomocy Społecznej. Opracowanie i realizacja Programu Aktywności Lokalnej, jest wymaganym narzędziem, które jest podstawą ubiegania się o środki finansowe z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Poprzez budowanie poczucia przynależności do danego miejsca w sensie terytorialnym lub też do określonej grupy lokalnej, uruchamiane będą mechanizmy uwalniające aktywność w pomaganiu samym sobie.

Program Aktywności Lokalnej zawiera założenia ogólne, na podstawie, których będą opracowywane szczegółowe projekty, określające cele, działania, harmonogram, budżet, które będą wynikały z faktycznych potrzeb społecznych.

Dokument ten stanowi uzupełnienie „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Dywity na lata 2006 – 2015”.

Przyjęte w Programie Aktywności Lokalnej koncepcje są zgodne z założeniami zawartymi w ogólnopolskich dokumentach strategicznych, takich jak:

- Strategia Rozwoju Kraju na lata 2007 - 2015
- Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski
- Strategia Polityki Społecznej na lata 2007-2013, Ministerstwo Polityki Społecznej
- Narodowa Strategia Rozwoju na lata 2007-2013
- Narodowa Strategia Spójności
- Strategia Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na lata 2007-2013, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

¹ Program Aktywności Lokalnej (PAL) – jest to forma instrumentu aktywizującego stosowana wobec klientów pomocy społecznej stanowiących nową jakość działań.

- Strategia Rozwoju Województwa Warmińsko- Mazurskiego
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013

W dokumentach tych zakłada się realizację działań służących rozwojowi społeczno – gospodarczemu kraju, a co za tym idzie podniesienie poziomu i jakości życia obywateli. Ważnym elementem w tym zakresie jest budowanie zintegrowanych społeczności, w których każda osoba i rodzina będzie mogła realizować swoje plany i aspiracje życiowe, a w trudnych sytuacjach uzyskiwać niezbędną pomoc i wsparcie ze strony wspólnoty oraz działających w jej ramach instytucji i organizacji. Konieczne jest, zatem wspieranie samoorganizacji społeczności lokalnych oraz budowanie i wzmocnienie ich obywatelskiej świadomości. Podkreśla się znaczenie kapitału ludzkiego, czyli zasobu wiedzy, umiejętności i potencjału, w który jest wyposażony każdy człowiek oraz społeczność, jako całość. Dzięki temu podmioty te są zdolne nie tylko do pracy, ale także do wprowadzenia zmian w otoczeniu, a także kreowania nowych rozwiązań.

II. OPIS SYTUACJI PROBLEMOWEJ

Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie Gminy Dywity została sporządzona w oparciu o dane będące w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dywitach uzyskane w toku bieżącej działalności, dane uzyskane z Wojewódzkiego Urzędu statystycznego w Olsztynie, Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie, Urzędu Gminy w Dywitach oraz instytucji i organizacji współpracujących z Ośrodkiem.

Negatywnymi zjawiskami szczególnie odczuwalnymi jest wzrost bezrobocia, który zdecydowanie obniżył poziom życia znacznej części ludności.

Wśród problemów, z którymi najczęściej borykają się mieszkańcy Gminy Dywity są:

- Ubóstwo -105 rodzin;
- Bezrobocie -73 rodziny;
- Niepełnosprawność -92 rodziny;
- Dysfunkcyjność rodzin -94 rodziny;
- Przemoc -24 rodziny;
- Alkoholizm -22 rodziny;
- Bezdomność -3 osoby

Wskazane problemy często są ze sobą sprzężone i wynikają z siebie wzajemnie.

Na terenie Gminy Dywity bezrobocie wywołuje różne negatywne skutki społeczne w sferze ekonomicznej. Powoduje szybką degradację ekonomiczną, spadek poziomu życia,

potęguje biedę, rodzi ubóstwo. Według danych Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego w Olsztynie na koniec stycznia 2009 roku w gminie Dywity zarejestrowanych było 250 osób bezrobotnych, w tym 163 osoby to kobiety.

III. CELE PROGRAMU

Poprzez realizację Programu Aktywności Lokalnej, do zakresu działań Ośrodka Pomocy Społecznej wprowadzone zostaną aktywne formy integracji społecznej, które będą wdrażane za pomocą projektów, skierowanych do różnych grup osób wykluczonych lub będących zagrożonymi wykluczeniem społecznym². Aktywne formy działań, mają skutecznie zaktywizować społecznie i zawodowo osoby marginalizowane i zagrożone marginalizacją³, co w efekcie skutkować będzie zmniejszeniem obszarów marginalizacji społecznej na terenie Gminy Dywity.

Celami szczegółowymi jest zwiększenie aktywności oraz kompetencji we wszystkich dziedzinach życia społecznego, w tym szczególnie mobilności zawodowej i podnoszenia kwalifikacji, zmiany postaw wśród osób, do których kierowane będą działania.

IV. KIERUNKI DZIAŁANIA

Cele programu będą realizowane poprzez podejmowanie następujących działań:

1. Promowanie, wspieranie i realizowanie projektów aktywizujących i integrujących społeczność lokalną;
2. Tworzenie i promowanie partnerstw do realizacji aktywnej integracji;
3. Współdziałanie z instytucjami, organizacjami pozarządowymi, społecznością lokalną;
4. Diagnozowanie potrzeb, oczekiwań i problemów społecznych;
5. Organizowanie i wspieranie rozwoju edukacji społecznej i obywatelskiej;
6. Organizowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych;
7. Wspieranie inicjatyw lokalnych wpisujących się w aktywną integrację;
8. Inne wynikające z potrzeb i zgodne z celami programu.

² Wykluczenie społeczne – to brak i ograniczenie możliwości uczestnictwa, wpływania i korzystania z podstawowych instytucji publicznych i rynków, które powinny być dostępne dla wszystkich, a w szczególności dla osób ubogich. Grupy zagrożone tym zjawiskami to m.in. osoby bezrobotne, ofiary patologii życia rodzinnego, osoby niepełnosprawne, osoby starsze, samotne itp.

³ Marginalizacja społeczna – oznacza stan wykorzenienia, braku uczestnictwa jednostek lub grup w instytucjonalnym porządku społecznym oraz procesy, które do tego stanu prowadzą. Marginalność stanowi więc odwrotność społecznej integracji, uważają za jedną z fundamentalnych wartości ładu społecznego.

V. METODY REALIZACJI

1. **Środowiskowa praca socjalna** – działanie realizowane przez pracowników socjalnych lub inne osoby mające na celu pomoc osobom i rodzinom w środowisku we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie.

2. **Instrumenty integracji społecznej**⁴

- instrumenty aktywizacji zawodowej
- instrumenty aktywności społecznej
- instrumenty aktywności edukacyjnej
- instrumenty aktywności zdrowotnej

3. **Działania o charakterze środowiskowym** – to inicjatywy integracyjne o charakterze grupowym, w tym spotkania, edukacja społeczna i obywatelska, konsultacje, debaty społeczne dla mieszkańców, organizowane i inspirowanie mieszkańców do udziału w imprezach, spotkaniach kulturalnych, sportowych, ekologicznych, turystycznych.

4. **Inne działania o charakterze integracyjnym** – są to instrumenty i działania wynikające np. z ustawy o wychowaniu w trzeźwości, przeciwdziałaniu narkomanii, rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.

VI. GRUPY DOCELOWE

Działania skierowane będą do:

- społeczności lokalnej obejmujących osoby zamieszkałe na terenie Gminy Dywity, obejmującej obszar np. osiedla, wsi;
- poszczególne grupy społeczne z terenu Gminy Dywity
- osoby zagrożone wykluczeniem społecznym i zawodowym
- osoby pozostające w polu działania pomocy społecznej

W szczególności działania kierowane będą do osób i społeczności zagrożonych wykluczeniem społecznym, takich jak: osoby i członkowie rodzin z problemem alkoholowym, czy innych uzależnień, doświadczających przemocy, opuszczających zakłady karne, osoby niewydolne wychowawczo, społecznie, ekonomicznie, renciści, emeryci, osoby starsze, niepełnosprawne, osoby bezdomne itp.

⁴ Instrumenty integracji społecznej – to szereg instrumentów aktywizacyjnych z zakresu aktywacji zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej, o której mowa w zasadach przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 - 2013

VII. RELIZACJA

Biorąc pod uwagę specyfikę problemów społecznych występujących w gminie Dywity, na każdy rok przygotowywane będą szczegółowe projekty, których cele wpisują się w cele ogólne i szczegółowe niniejszego Programu Aktywności Lokalnej.

Szczegółowe projekty opierać się będą na diagnozie potrzeb, zidentyfikowanych w wyniku konsultacji społecznych i adresowanych do danej oznaczonej grupy, wymagającej wsparcia ze strony Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Projekty będą zawierały szczegółowe działania, harmonogram oraz budżet.

VIII. PARTNERZY

- Gmina Dywity
- Powiatowy Urząd Pracy
- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Dywity
- Organizacje pozarządowe
- Sołtysi oraz Rady Sołeckie
- Komisariat Policji w Dywitach
- Szkoły
- Ośrodek Zdrowia w Dywitach.

IX. ZAKŁADANE REZULTATY

Poprzez realizację szczegółowych projektów w ramach PAL, oczekiwane są następujące efekty:

1. Integracja społeczności lokalnej i grup społecznych;
2. Wzrost kompetencji i aktywności mieszkańców oraz poziomu ich zaangażowania w życie społeczne, w tym także aktywności na rynku pracy;
3. Podwyższanie, jakości działań środowiskowych w tym inicjowanie nowych form i metod pracy dostosowanych do potrzeb oraz możliwości grup i możliwości;
4. Wzrost poczucia przynależności do danej społeczności i odpowiedzialności za procesy w niej zachodzące;
5. Wzrost zaangażowania organizacji lokalnych w zakresie podejmowania działań środowiskowych;
6. Aktywizacja osób wykluczonych;

7. Umiejętność samodzielnego rozwiązywania własnych problemów, co będzie prowadziło do usamodzielnienia się klientów pomocy społecznej.

X. MONITOROWANIE I EWALUACJA

Monitorowanie⁵ i ewaluacja⁶ jest procesem ciągłym, który polega na analizowaniu podejmowanych działań w ramach projektu, ma służyć sprawdzeniu efektywności, skuteczności tych działań i celowości dalszej realizacji PAL. Ponadto przyczyni się do wykrywania nieprawidłowości, barier i ograniczeń oraz szybkiemu ich korygowaniu.

Monitoring i ewaluacja będą prowadzone na bieżąco przez realizatorów poszczególnych podprogramów aktywności lokalnej, które będą realizowane na rzecz konkretnych grup społecznych lub społeczności lokalnych.

Równolegle sprawdzane będzie, czy w wyniku realizacji projektów szczegółowych, powstały spodziewane rezultaty oraz czy przybliżają one do osiągnięcia zakładanych celów.

Przewodnicząca
Rady Gminy Dywity
Renata Kaszubska

⁵ Monitorowanie – proces systematycznego zbierania i analizowania ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanego projektu i całego programu w aspekcie finansowym i rzeczowym.

⁶ Ewaluacja – ocena wartości (jakości) jakiegoś obiektu.